

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 458/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť F. P., F., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/110/2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2013 doručená sťažnosť F. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/110/2006.

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že 29. novembra 2006 podal na okresnom súde žalobu „... kde som žaloval ministerstvo spravodlivosti za zlý úradný postup tak ako mi to prikazuje zákon 514 o náhrade škody za zlý úradný postup...“

Okresný súd v Bratislave od podania mojej žaloby dňa 29. novembra 2006 nenariadil pojednávanie ani do dnešného dňa mi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a nepridelil mi právneho zástupcu na ochranu mojich práv pred súdom... Nevydal platobný rozkaz o čo som ho žiadal...

Od podania žaloby dňa 29. 11. 2006 do dnešného dňa je viac ako 6 roky a za spomínaný čas Okresný súd v Bratislave I nevytýčil pojednávanie a nevydal súdne rozhodnutie. To dokazuje že ide o neprimeraný čas na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov ktoré spôsobil a naďalej spôsobuje Okresný súd Bratislava I. Porušuje sa Ústava Slovenskej republiky v článku 46 v celom rozsahu aj preto že ako som už spomínal je preukázateľný prieťah v konaní ktorí trvá na okresnom súde v Bratislave I viac než 6 roky...“.

3. Na základe už uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/110/2006 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, a prikáže okresnému súdu „odstrániť prieťah v konaní...“. Sťažovateľ ďalej žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 497 908 €.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 citovaného zákona.

6. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

8. Nosné dôvody sťažovateľovej sťažnosti spočívajú v namietaní porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 a práva podľa čl. 6 dohovoru v spojení s čl. 46 ods. 1, 2, 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 20 ústavy a čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/110/2006, čo odôvodnil tým, „... aby ústavný súd nariadil Okresnému súdu... odstrániť prietáh v konaní, nečinnosť súdu a to tak aby jasne a zrozumiteľne určil za aký čas sa ma prietáh a právna neistota odstrániť...“. Sťažovateľ teda namieta porušenie čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 20 ústavy a čl. 13 dohovoru výlučne v spojitosti s porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

10. Z obsahu sťažnosti, jej príloh a dopytu na okresnom súde, ako aj zo skutkových zistení v predchádzajúcich konaniach po rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 183/2011 zo 4. mája 2011 ústavný súd zistil, že okresný súd konal vo veci v podstate priebežne. Dňa 21. marca 2011 bola predložená vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), aby rozhodol o podaných dovolaniach sťažovateľa. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 57/2011, 5 Co 1/2011 zo 6. apríla 2011 dovolacie konanie zastavil, pretože nedošlo k splneniu prvého predpokladu na ustanovenie sťažovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov. Dňa 14. júla 2011 okresný súd vydal uznesenie č. k. 24 C/110/2006-213, ktorým návrh sťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ včas odvolanie a vec bola predložená Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o podanom odvolaní. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 320/08 z 13. septembra 2011 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu a spis vrátil okresnému súdu. Uvedené uznesenie sťažovateľ napadol dovolaním. Dňa 26. januára 2012 okresný súd vydal uznesenie č. k. 24 C/110/2006-268, ktorým nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. Dňa 15. októbra 2012

okresný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní odstránil vady dovolania. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 550/2012 z 10. januára 2013 dovolanie sťažovateľa zamietol. Okresný súd prevzal spis 16. januára 2013. Dňa 5. februára 2013 bolo súdu doručené podanie sťažovateľa, ktorým žiadal voči odporcovi vydanie platobného rozkazu na zaplatenie časti žalovanej sumy vo výške 55 026 € s príslušenstvom vyplývajúcej z rozsudku sp. zn. 14 C 236/94 zo 14. novembra 2002. Dňa 13. februára 2013 okresný súd vydal uznesenie, ktorým bol odporca vyzvaný na vyjadrenie sa k návrhu sťažovateľa. Dňa 9. mája 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu a 3. júna 2013 bolo predmetné vyjadrenie zaslané sťažovateľovi. Dňa 25. júna 2013 okresný súd nariadil termín pojednávania na 24. september 2013.

11. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal priet'ahy výslovne v konaní pred okresným súdom, teda ich nenamietal voči krajskému (odvolaciemu) súdu, resp. voči najvyššiemu (dovolaciemu) súdu, ktoré rozhodovali o opravných prostriedkoch podaných sťažovateľom. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania, ktorý smeruje len proti okresnému súdu, a preto nemohol preskúmať konanie, ktoré prebiehalo pred krajským súdom a najvyšším súdom.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (*mutatis mutandis* II. ÚS 26/95).

13. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných vo veci je zrejmé, že všeobecné súdy (napriek celkovej dĺžke prebiehajúceho súdneho konania) konali v podstate priebežne, pričom sa postupne (tak okresný súd, krajský súd i najvyšší súd, pozn.) museli vysporiadať s viacerými procesnými návrhmi sťažovateľa, ktoré sa ale v konečnom dôsledku ukázali ako

neodôvodnené (žiadosť sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov, žiadosť o ustanovenie advokáta).

14. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného chronologického prehľadu podstatných úkonov všeobecných súdov sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na to, že podľa jeho názoru, aj keď doterajší priebeh konania okresného súdu nebol celkom bez prierahov, v zásade smeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa a nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prierahov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

15. Ústavný súd zobral taktiež do úvahy, že rozhodovanie o procesných návrhoch, o ktorých je podľa príslušných procesných kódexov (napr. Občianskeho súdneho poriadku) všeobecný súd povinný rozhodnúť ešte pred vlastným prerokovaním a rozhodnutím o merite veci, je okolnosťou, na ktorú sa musí prihliadať pri posudzovaní tvrdenia o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pretože takáto okolnosť v zásade bráni súdu konať a rozhodnúť vo veci samej, a tým splniť účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 128/03, II. ÚS 133/03). Využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prierahy (napr. I. ÚS 31/01).

16. Sťažovateľ v napadnutom konaní nesporne prispel k celkovej dĺžke konania aj svojimi procesnými návrhmi (napr. podávanie odvolaní proti procesným rozhodnutiam okresného súdu a dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu), ktoré sa ukázali ako neodôvodnené, preto musel takpovediac počítať s jeho predlžovaním.

17. Ústavný súd rovnako vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 120/03), pričom jednorazový „výpadok“ v konaní súdu nesignalizuje bez ďalšieho možnosť zbytočných priet'ahov v konaní. Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

18. Okresný súd nemohol ovplyvniť dĺžku konania pred krajským súdom a najvyšším súdom. Z toho dôvodu nemožno pričítať na ťarchu okresného súdu dobu konania pred odvolacím a dovolacím súdom, ktoré rozhodovali o opravných prostriedkoch sťažovateľa.

19. V danom štádiu napadnutého konania neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 dohovoru. Vzhľadom na to, že ústavný súd nevyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 dohovoru, nepripadalo do úvahy ani vyslovenie porušenia ďalších práv, ktoré sťažovateľ považoval za porušené „v spojení“ s uvedenými základnými právami, teda čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 20 ústavy a čl. 13 dohovoru.

20. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

22. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade

zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným preťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2013